

KASTEELHEER MAETERLINCK

Nicolas Maeterlinck & André Capiteyn, *Maurice Maeterlinck. Wonen in Dromen*, Brasschaat: Pandora Publishers, 111p. (ISBN: 97890-5325-3328)

De figuur en het werk van Maurice Maeterlinck zijn de jongste decennia enigszins op de achtergrond geraakt. Eigenlijk kent het grote publiek nog slechts *Pelléas et Mélisande*, en dit vooral dank zij de opera van Claude Debussy (1902). Toen in 1986 het Nederlands Toneel Gent een intrigerende productie bracht van *La Princesse Maleine* ging deze voorstelling haast onopgemerkt voorbij. Alleen de Engelse Maeterlinck-kenner R.A.Cave had serieuze aandacht voor de productie en besprak ze op erg waarderende wijze. (cf. *Documenta*, 4 (1986), nr. 2)

Men mag hopen dat het Maeterlinck-jaar -100 jaar geleden ontving de auteur de Nobelprijs voor literatuur- enige verandering brengt in deze verwaarlozing. Er werden in elk geval een aantal initiatieven genomen die Maeterlinck en zijn werk onder de aandacht brengen. Een van deze initiatieven is de publicatie van het boek *Maurice Maeterlinck. Wonen in Dromen*, dat focust op de verschillende huizen en domeinen –en dat zijn er nogal wat- waar Maeterlinck gewoond heeft. Wat opvalt is dat het niet zomaar over “woningen” gaat, maar meestal om paleizen en domeinen. Sommige plekken doen onwillekeurig denken aan de setting van Maeterlincks toneelstukken. Het boek, dat vooral het werk is van fotograaf Nicolas Maeterlinck, een achterkleinneef van de auteur, schetst in woord en beeld deze plekken en tracht er vooral de sfeer en de geest van op te roepen. Waar mogelijk wordt ook de relatie met het werk zelf toegelicht. Aan elk van de besproken plaatsen wordt ook een informatief historisch stukje gewijd door André Capiteyn.

Het verhaal begint in Oostakker (eigenlijk Langerbrugge) waar de familie Maeterlinck een landhuis bezat, waar de zomermaanden werden doorgebracht. Het was een klein kasteeltje, volgens Maeterlinck een soort “château de Touraine complètement raté”. Maar vooral de grote tuin zal van belang blijken te zijn. Hier kreeg Maurice de liefde voor de natuur mee van zijn vader die er bloemen en bijen kweekte. Het huis werd gesloopt in 1902. We vernemen hier dat de eetzaal zes beschilderde muurpanelen had, ontworpen door Charles Doudelet, die geïnspireerd waren op *La Princesse Maleine*. Ze zouden verkocht zijn aan een foorreiziger en dus wellicht verloren gegaan zijn.

De enige plek in het Gentse die nog rechtstreeks aan Maeterlinck herinnert is het kasteel Ryvissche van zijn grootmoeder in Zwijnaarde, waar hij tijdens zijn

kinderjaren vaak kwam logeren. Ook hier was er de immense tuin die hem fascineerde, maar bovendien gaat het hier om een eclectisch kasteel dat erg middeleeuws aandoet en dat heel nauw aansluit bij een wereld die vaak in zijn werk opduikt. André Capiteyn oppert dan ook dat Ryvissche de ideale locatie zou zijn voor een Maeterlinck-museum.

Vanaf 1897 zijn Maeterlincks verblijfplaatsen allemaal in Frankrijk gesitueerd. Hij woont met zijn geliefde Georgette Leblanc in Parijs. Maar de zomermaanden brengen zij door in een Normandisch landhuis in Gruchet Saint-Simeon. Hier schreef Maeterlinck enkele van zijn beroemdste werken, o.m. het sprookje *L'Oiseau Bleu*, en kreeg hij het bezoek van Cyriel Buysse. In 1906 neemt het paar zijn intrek in een andere fabelachtige plek, de abdij van Saint-Wandrille, nabij Rouen. In dit prachtige kader werd een opvoering gegeven van Shakespeares *Macbeth* en kort daarna van *Pelléas et Melisande*. Georgette Leblanc, die zelf actrice en zangeres was, droomde ervan de abdij tot exclusieve setting voor Maeterlincks oeuvre te maken, naar het voorbeeld van Bayreuth. Maeterlincks breuk met zijn partner betekende ook de breuk met Saint-Wandrille.

In 1924 kocht Maeterlinck het kasteel van Médan aan de Seine, niet ver van Parijs. Dit werd zijn zomerverblijf voor hem en zijn echtgenote Renée Dahon, met wie hij in 1919 gehuwd was. In het kasteel zelf werd een minitheater geïnstalleerd waar privé-voorstellingen van het *théâtre Maeterlinck* plaats hadden. Een merkwaardig detail dat Nicolas Maeterlinck signaleert is het bestaan van een mooi glasraam dat een gekooide blauwe vogel voorstelt en dat, wonder boven wonder, nog steeds in de muur van het kasteel prijkt.

Het beroemde sprookje werd overigens afgewerkt in het landhuis "Les Quatre Chemins" in Grasse. Na Grasse verbleven de Maeterlincks van 1919 tot 1930 in Nizza in de villa "Les Abeilles". Ook daar kreeg hij het bezoek van Buysse die de plek enthousiast in geuren en kleuren beschrijft. Hun laatste verblijfplaats is de fabelachtige "Villa Orlamonde", eveneens te Nizza, met een prachtige uitkijk op de Middellandse Zee (niet: Mediterraanse, zoals op p.111).

Maurice Maeterlinck. Wonen in dromen is een boeiend boek, uiteraard omwille van de prachtige foto's en interessante teksten, maar het geheel geeft ook een beeld van de aristocratische sfeer waarin de auteur leefde en van enkele belangrijke inspiratiebronnen voor zijn werk.